

GELOOFSVRAGEN

Vraag het aan Theo

Erik DE SMET

- 'Allah' werd niet bedacht in de islam
- Moslims en christenen kijken anders naar Gods barmhartigheid

Op dit ogenblik staan in Maleisië christenen terecht die het recht opeisen de term 'Allah' te mogen gebruiken voor 'God', wat moslims dan weer betwisten. Nochtans is het woord voor de christelijke God in het Arabisch en het Maleis *Allah*, de godsnaam zoals die ook in de Koran voorkomt. Gaat het echter ook om dezelfde God?

De naam 'Allah' werd niet bedacht in de islam. Alle Semitische talen gebruiken hem. In het Arabisch bestaat het onderscheid tussen *ilah*, god met kleine g, en *Allah*, dé God. Het Arabische lidwoord *al* versmolt met het woord *ilah*. Allah is de naam waarmee Arabieren God aanspreken. De naam bestond dus al vóór Mohammed. Ook valt het op dat de meeste moslims die een Europese taal spreken 'Allah' niet willen vertalen. Bij ons dus geen 'God' of 'Dieu'. Moslims eisen het alleenrecht op die naam op.

'Allah' (letterlijk 'dé God') maakte reeds vóór Mohammed (570?-632) deel uit van de Arabische godenwereld. Mohammeds vader bijvoorbeeld heette Abdallah (dienaar van Allah). Allah werd beschouwd als een van de machtigste godheden. In de Koran staat duidelijk te lezen dat de Arabieren naast Allah nog andere godheden aanbaden. Kort vóór zijn dood in 632 liet Mohammed in het door hem en zijn aanhangers veroverde Mekka de godenbeelden verwijderen rond de Kaaba, door hem uitgeroepen tot het centraal heiligdom van de islam.

Toch vertoont de God van de islam veel overeenkomsten met de God die joden en christenen kennen uit de Bijbel. Hij is absoluut, soeverein, almachtig, alom aanwezig, heilig en rechtvaardig. Hij is de schepper van hemel en aarde, van alles wat bestaat. In die zin is het dezelfde God.

Christenen vandaag erkennen het monotheïsme van de islam. Het Tweede Vaticaanse Concilie bekrachtigde dat, maar die houding was er niet altijd. Voor vele middeleeuwse auteurs waren de moslims heidenen die de Zwarte Steen in Mekka aanbaden omdat ze in de die richting bidden.

Aanbidden christenen en moslims dezelfde God? „Het heilsplan strekt zich uit tot hen die de Schepper erkennen, onder wie vooral de moslims”, stelt alvast de catechismus onomwonden.

„Onze God en uw God is één en aan Hem onderwerpen wij ons”, lezen we in de Koran (29, 46). Moslims beschouwen christenen bijgevolg niet als heidenen, maar hun kijk op het christendom is gebrekkig. De houding van de Koran tegenover het christendom is veeleer dubbelzinnig. Er is wel respect voor de „mensen van het boek”, maar de leerstellingen van het christendom, de menswording bijvoorbeeld, worden uitdrukkelijk ontkend.

„Onze God en uw God is één en aan Hem onderwerpen wij ons”, zegt de Koran

De Egyptische jezuïet en islamkenner Samir Khalil Samir wijst er in zijn boek *De islam en het Westen* (Lannoo, 2012) op dat achter identieke en op elkaar lijkende uitdrukkingen soms volstrekt verschillende betekenissen schuilgaan. Voor een moslim betekent „God is barmhartig” dat de transcendente God zich met barmhartigheid kan neerbuigen naar de mens, maar hem evengoed zijn barmhartigheid kan

weigeren. Het Bijbelse idee van de barmhartige God wijkt daarvan af. Gods barmhartigheid is in het christendom als die van een ouder voor een kind. Voor de christen behoort Gods liefde tot het wezen van het geloof.

Voor moslims zijn Bijbelse uitdrukkingen over de beweging van God (bijvoorbeeld in Jesaja, Amos of Hosea) absurd. God bestempelen als Vader, zoals Jezus doet, is onverenigbaar met de God van Koran. En het idee van God die mens wordt, is voor de islam zonder meer godslastering.

Aanbidden moslims en christenen dezelfde God? Ja en neen. Ze belijden beide een monotheïstische religie, maar die term dekt meerdere ladingen. Volgens Samir Khalil Samir mogen we dan ook in de dialoog geen genoegen nemen met een gemeenschappelijke belijdenis van het monotheïsme, maar moeten we de liefde voor de waarheid vooropstellen.

Reacties op deze bijdrage en nieuwe vragen voor de rubriek zijn welkom bij *Kerk & Leven* • *Vraag het aan Theo*, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen of via geloofsvragen@kerknet.be.

Hoop voor Goma

Mgr. Théophile Kaboy Ruboneka, de bisschop van Goma, veroordeelt het geweld in het oosten van Congo. Sinds eind augustus wordt in de streek rond de stad Goma opnieuw zwaar gevochten tussen M23-rebellen en het Congolese regeringsleger. „Wat een verloren mensenlevens! Wat een schending van de mensenrechten!”, schrijft de bisschop in een tribune op het internet. „Kinderen worden gedwongen de schoolbanken te verlaten en met geweld ingelijfd bij gewapende eenheden, meisjes en vrouwen worden verkracht. Wat een kaakslag voor de menselijke waardigheid!” Van 18 tot 29 september vraagt Caritas International tijdens haar jaarlijkse campagne aandacht voor de vluchtelingen in Goma. Giften zijn welkom op BE 0000 0000 4141 met vermelding „Hoop voor Goma”.

Yes, you can

Paus Franciscus riep een vijfhonderdtal Italiaanse jongeren op bedevaart in Vaticaanstad ter gelegenheid van het Jaar van het Geloof op 'positieve dwarsliggers' te zijn. „Streef idealen na. Bouw aan een betere wereld. Zweer alcohol en drugs af, ook al zegt men dat een beetje geen kwaad kan. Jullie kunnen het”, stimuleerde de paus hen. „Iedereen weet dat jongeren lawaai maken. Ik vraag jullie: maak lawaai. Verhef je stem voor waarden zoals goedheid, schoonheid en waarheid. Roei tegen de stroom in.” De paus verklapte dat hij graag tussen jongeren vertoeft omdat ze een belofte van hoop in hun hart dragen. Jongeren zijn onze toekomst, vervolgde de paus, maar dat brengt ook een verantwoordelijkheid mee. „Jongeren die bij de pakken blijven neerzitten en beweren dat ze niets kunnen doen omdat het slechte tijden zijn, zend ik naar de psycholoog. Je doet wat je kunt, maar het is steeds een uitdaging om grote en mooie dingen te verwezenlijken.” (IVH)

‘Het is reizen zonder te reizen’

Ilse VAN DE VELDE is gastmoeder voor de Thaise Sie, haar dochter verblijft in Amerika

Jozefien VAN HUFFEL

Begin jaren 1980 woonde Ilse Van de Velde, toen zeventien, een jaar bij een gastgezin in Florida in de Verenigde Staten. „Een verplicht vak op school was *Comparative government*, vergelijkende bestuurskunde. In andere scholen heette het gewoon communisme en kapitalisme”, lacht ze. „De leerkracht had echter een open geest. Hij was blij met een Europese leerling in de klas.”

Meer nog onthoudt Van de Velde mensen die ze tijdens haar uitwisselingsjaar ontmoette. „Youth For Understanding (YFU)

ontstond na de Tweede Wereldoorlog als een manier om vrede te bevorderen door internationale ontmoeting”, zegt ze. „Daar geloof ik wel in.”

Thaise kipsla

Begin augustus reisde dochter Leonie Vanstappen op haar beurt af naar de Verenigde Staten. Een week later verwelkomde het gezin de Thaise Natwadee Kleawsirikul, kortweg Sie. „Vorig jaar waren we al het gastgezin van Liisika uit Estland”, zegt Van de Velde. „Het is reizen zonder te reizen. Bleven er vriendin-

nen van Liisika slapen, dan zaten we 's ochtends uren aan tafel te praten over gewoonten en gebruiken. Wist je bijvoorbeeld dat mensen in Estland op kerstavond kaarsen aansteken op het kerkhof en de avond bij de graven doorbrengen?”

YFU-gastgezinnen zoeken zelf een school voor hun uitwisselingsstudent en een plek waar die hun hobby's kunnen beoefenen. „Daardoor ontdek je ook van alles over de mensen in je omgeving en maak je nieuwe vrienden”, zegt Van de Velde.

„Liisika ging met een vriendin van mij naar de manege, waar ik nog nooit was geweest, en speelde ook bij het plaatselijke theatergezelschap. Sie heeft belangstelling voor architectuur en kunst en dat deed me een nieuwe middelbare school ontdekken. De studenten stellen bovendien dingen in vraag die voor ons vanzelfsprekend zijn. Ook dat maakt je toerist in eigen land.”

De uitwisselingsstudenten leren dan weer elk aspect van het dagelijks leven in België kennen. „Ik moet Sie nog uitleg geven over de broodautomaat om de hoek. Liisika vond het fijn om brood te halen”, lacht Van de Velde. „Uiteindelijk ging ze ook naar de slager. Ze was gek op Thaise kipsla. Toen ik de vrouw

van de slager vertelde dat Liisika bijna vertrok, stopte die me snel nog een potje toe.”

Info over YFU Vlaanderen via www.yfu.be of 015 79 50 04.

Advertentie

Ilse Van de Velde en uitwisselingsstudente Natwadee Kleawsirikul, kortweg Sie, in de tuin in Hofstade. © Jozefien Van Huffel

Voedselbanken inzameling

OOK UW TIJD IS VEEL WAARD.

van 17.10 tot 23.10.2013

HOE?
Een aantal uren van je tijd spenderen in je Delhaize supermarkt aan de voedselbanken.

NEEM CONTACT OP :
• per telefoon: 0475 60 19 14
• per mail: info@foodbanks.be
• www.voedselbanken.be

De Voedselbanken en Delhaize, een samenwerking van 23 jaar.